

Óvodapedagógus szak - gyakorlati képzés programja

Nappali/ levelező tagozat

Bevezetés

- A Pécsi Tudományegyetem Kultúratudományi Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Karán folyó gyakorlati képzés programja: figyelembe veszi az óvodai nevelés országos alapprogramját, illeszkedik az alapszintű óvodapedagógus BA szak programjához, és a szak képesítési követelményeihez.
- A gyakorlati képzés során a hallgatók képessé válnak a 3-7 éves korú gyermekek óvodai nevelésének ellátására, az óvoda óvó-védő, szociális és nevelő– személyiségfejlesztő funkciójának irányítására.
- A gyakorlati képzés programja a PTE KPVK-n folyó gyakorlati képzés célját, feladatát, követelményeit, időkereteit és megvalósítási formáit tartalmazza. A sajátos szervezeti formák: egyéni komplex óvodai gyakorlat, speciális tantárgyi modulokhoz kapcsolódó gyakorlat, összefüggő külső gyakorlat.
- A gyakorlati képzés a tartalmi fejlesztés lehetőségeként értelmezendő.

Kiindulási pont: az óvodapedagógus várható óvodai feladatköreire való felkészítés, és az óvodában ellátandó feladatok megfogalmazása.

Az óvodapedagógus várható óvodai feladatkörei

- Nevelőmunka az óvodában, óvodai csoportban (nevelés – személyiségfejlesztés).
- Tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő és bővülő szervezeti- és tevékenységformák megvalósítása.
- Differenciált fejlesztés – egyéni bánásmód alkalmazása.
- Segédeszközök előállítás, oktatástechnikai eszközök kezelése.
- Speciális foglalkozások (úszás, gyermektorna, gyógytestnevelés, bábjátás, kézműves ismeretek, fejlesztő foglalkozás stb.) tartása, képesítés alapján.
- Egészségügyi, szociális, viselkedési rendellenességek felismerése, kezelése, az esetek továbbítása kompetens szakemberek felé.
- Családdal való kapcsolattartás (szülői értekezlet, fogadóóra, nyílt nap, családlátogatás, beszélgetés stb.)
- Szabadidős tevékenységek; séták, kirándulások.
- Rendezvények, ünnepek szervezése.
- Dokumentumkészítés: nevelési-program, fejlesztési terv, nevelési terv, ütemterv tervezet, vázlat.
- Adminisztráció: nyomtatványok (csoportnapló, étkezők nyilvántartása stb.)
- Kapcsolattartás szervezetekkel, intézményekkel.
- Innovatív tevékenység.
- Óvodamédiák (faliújság, videofilm, kiadványszerkesztés, menedzselés).
- Vállalkozások szervezése, szociális tevékenységek.

I. A gyakorlati képzés általános követelményei

A gyakorlati képzés programja a képesítési követelményeket figyelembe veszi, melyben az óvodapedagógus kép fogalmazódik meg.

Általános követelmények:

A hallgató a képzési idő végére

- ismerje az óvoda alapfeladataiból eredő különböző óvodapedagógusi szerepeket és azok tevékenységformáit, legyen jártas ezek gyakorlati betöltésében.
- ismerje a családokban az óvodát megelőző nevelésben, az óvodában és az iskolai kezdő szakaszban preferált értékeket.
- tudja feltárni a gyermekek óvoda előtti és óvodán kívüli tapasztalatait, fejlődési körülményeit, adottságait és képességeik szintjét;
- ismerje a 3-7 éves gyermekek továbbfejlődési esélyeit, az iskolában várható követelményeket.
- ismerje az óvodás gyermekek családi nevelésének befolyásolási, segítségi lehetőségeit.

Legyen képes az alkalmazás szintjén

- az óvodai nevelőmunka tartalmának ismeretében annak tervezésére, szervezésére, szakzerű elemzésére, értékelésére. A megvalósítás során jellemezze magas szintű metodikai kultúra, eljárásai a kisgyermek fejlesztését hatékonyan szolgálják.
- az óvodás gyermek tanulását szolgáló fejlesztő tevékenységek irányítására, a műveltségterületeket, a kultúra értékeit a gyermekek sajátosságaihoz igazodva közvetíteni, s ezzel az iskolai életmódra történő felkészülést irányítani.
- a sikeres kommunikációra a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel (gondozónők, kollégák, szülők stb.)
- a gyermeki személyiség fejlettségének, esetleges problémáinak diagnosztizálására és ennek alapján a differenciált fejlesztésre.
- érvényesíteni a lassabban fejlődők, zavarokkal, nehézségekkel küzdők, testi-, lelki, mentális és szociális értelemben más gyerekek nevelésének, fejlesztésének differenciáló szemléletét.
- a gyermeki kreativitás, az átlagot meghaladó teljesítményű, fejlődési ütemű gyermekek képességeinek kibontakoztatására.
- az óvodás gyermek, önmaga ismerete és szakmai felkészültsége alapján az alternatív programok közötti választásra és adaptálásra.

II. Célok, feladatok

Cél: olyan óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos fejlesztésének elősegítésére, nevelésére, az egyetemes és nemzeti értékek, erkölcsi normák közvetítésére.

A gyakorlati képzés feladatai

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő pedagógiai identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.
- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.

- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat az óvodapedagógusi szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések, s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a pályamotivációt, valamint a gyermekekkel és a különböző körhöz tartozó felnőttekkel való interakció elvárásainak való megfelelést.

III. A gyakorlati képzés főbb színterei

A gyakorlati képzés időtartama: 3 év (6 félév), az alapképzésre fordított idő 30 %-a.

A hallgató a 6. félév során több gyakorlati szintérrel ismerkedik, sajátos szervezeti formában (óvoda, iskola, bölcsőde, alternatív óvoda, speciális intézmény).

- **PTE Illyés Gyula Gyakorló Iskola Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda:** (Komplex egyéni és csoportos óvodai gyakorlat, egyéni komplex óvodai gyakorlat)
- **Külső gyakorlóléhelyek:** (óvodai gyakorlat, bölcsődei gyakorlat, iskolai gyakorlat, speciális modul gyakorlat, összefüggő külső gyakorlat)

A gyakorlati képzést segítő szervezeti egységek:

Pedagógusképző Intézet, Gyakorlati Képzési Bizottság, Tanulmányi Hivatal, Gazdasági Hivatal, Könyvtár

A gyakorlati képzésben résztvevő szakemberek

Oktatási dékán-helyettes, szakfelelős, intézetigazgató, szaktárgyak oktatói, gyakorló intézmény vezetői, koordinátorok, szakvezetők, mentorok.

IV. A gyakorlati képzés struktúrája

Folyamatosságra, fokozatosságra épül, és a *tevékenykedtetési* struktúrákat figyelembe veszi.

Szakaszok

I. félév: A pedagógiai tájékozódás és tapasztalatszerzés szakasza

II. félév: A pedagógiai tevékenység kezdő szakasza

- Gondozás és játéktevékenység lehetőségeinek gyakorlása

III-IV-V. félév: A pedagógiai tevékenység gyakorló szakasza

- Irodalmi nevelés, vizuális nevelés, ének-zenei nevelés, testnevelés, környezet megismerésére nevelés, matematikai nevelés.

VI. félév: Az önálló pedagógiai tevékenység szakasza

- Összefüggő külső gyakorlat
- Záró foglalkozások

V. A képzési formák struktúrája nappali/ levelező tagozaton

Félévek						
Képzési formák	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Egyéni komplex óvodai gyakorlat	12/3 óra/félév					
Játéktevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat		3 óra/ hét; 3/3 óra/ félév				
Egyéni és csoportos komplex óvodai gyakorlat			2+1 óra/hét; 3/5 óra/félév	2+1 óra/hét; 3/5 óra/félév	2+1 óra/hét; 3/5 óra/félév	záró- foglalkozás 7 óra/ félév
Összefüggő külső gyakorlat						176/ 80 óra/ félév
Speciális modulok gyakorlata I, II, III.						3 x 8 /4 óra / félév

ÚTMUTATÓ

I. félév

Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső választott óvoda

1. Célok

Az óvodapedagógusi munkához szükséges megfigyelőképesség, figyelemmegosztás, valamint a kapcsolatteremtés képességeinek fejlesztése.

2. Feladatok

Tanulási és gyakorlási lehetőségek biztosítása olyan tulajdonságok és képességek fejlesztése, melyek az óvodapedagógusi szerepkör betöltéséhez fontosak: kommunikációs, kreatív, kooperációs, szervező, irányító stb.

3. Követelmények

A hallgatók (lehetőségek szerint) szerezzenek tapasztalatokat az óvodáról:

- a befogadás, beszoktatás, gondozás sajátosságairól;
- a nevelő és a gyerekek kapcsolatáról;
- a gyermekek játéktevékenységéről.

II. Szervezési szempontok

1. Az "ÚTMUTATÓ" az egyéni komplex pedagógiai gyakorlat a félévre érvényes pedagógiai követelményrendszeréhez kapcsolódik oly módon, hogy:

1.1. az abban felsorolt feladatokat részletezi

1.2. ezek tartalmát változatos tevékenységkínálattal igyekszik gazdagítani.

2. A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését a "Pedagógiai napló" elnevezésű füzetben dokumentálja. A pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.

A Pedagógiai Napló formai követelményei:

A napló szövegét magyar ékezetes (Times New Roman CE) 12 pontos betűnagysággal, 1,5 sortávolsággal, sorkizárt igazítással kell készíteni. Margók mérete 2,5 cm.

3. Szervezési feladatok, munkamegosztás.

3.1. A feladatok elvégzését a gyakorlóóvoda szakvezetői/ a külső óvoda mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal, és az óvoda pecsétjével igazolják.

3.2. A gyakorlati feladatok végzését a szakvezető/ mentor koordinálja.

3.3. A szervezésért és lebonyolításért a Pedagógusképző Intézet oktatója és a gyakorló intézmények gyakorlati képzési vezetői a felelősek.

3.4. Az intézmények bemutatását a gyakorlat megkezdése előtt célszerű elvégezni.

III. A hallgató feladatai a félév során

Szempontok a Pedagógiai napló vezetéséhez

Készítsen feljegyzést:

- az óvodavezető vagy helyettese tájékoztatójáról;
- óvoda személyi feltételeiről (óvodavezető, helyettes, óvodapedagógusok, dajkák, technikai dolgozók munkája, feladatai);
- az óvoda tárgyi feltételeiről;
- az óvoda működését szabályozó dokumentumokról;
- az adott gyerekcsoport névsor összetételéről, heti és napirendjéről;
- írja le, milyen gondozási feladatok ellátásába kapcsolódott be, és hogyan ismerkedett a gyerekekkel,
- a gyermekek udvari életéről, játéktevékenységéről;
- az udvar játéktereiről, játékeszközöeiről; az udvari élet szokásrendjéről;
- a nevelő- gondozó munka feladatairól, (a délután folyamán);
- munka jellegű tevékenységekről;
- (a délutáni pihenés körülményeiről);
- milyen tevékenységekbe kapcsolódott be a nap folyamán;
- az óvodapedagógusok, szülők, gyerekek kapcsolatáról;
- az együttjátszó gyerekek kapcsolatáról;
- a játékokról: témái, tartalmak, a gyerekek eszközhasználata, a játék időtartama (délelőtti játéktevékenység leírása);
- a játék objektív feltételeiről: hely, idő, eszköz;
- emelje ki legmeghatározóbb élményeit;
- írjon reflexiót tapasztalatairól.

Önálló feladatok

- Beszélgessen az óvodapedagógusokkal az óvodai életről.
- Segítsen a gondozási feladatok ellátásában.
- Ismerkedjen a gyerekekkel.
- Az óvodapedagógussal történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek játéktevékenységébe. Vállaljon szerepet és vegyen részt udvari játékokban.
- Készítsen a gyakorlatvezető instrukciója alapján játékeszközöket.
- Vegyen részt szabályjátékokban.

- Kapcsolódjon be egy játszócsoport játék tevékenységébe.
- Törekedjen a közösségi élet szokásainak, magatartás-formáinak betartására, megszilárdítására.
- Készítsen Pedagógiai naplót.

IV. A hallgató ellenőrzése, értékelése

- Minősítés: gyakorlati jegy
- A Pedagógiai naplót az utolsó hospitálási napot követő egy héten belül a hallgató leadja óvodai szakvezetőjének/ mentorának, aki érdemjeggyel értékeli a hallgató munkáját.

V. Időrend, időkeret

12 óra/ félév; 3 óra/ félév.

A hospitálás időkerete 4/1 alkalommal az óvoda napirendjéhez igazodva.

(*nappali tagozat*: Gyakorló óvoda: 12 óra/ félév (9 óra délelőtt, 3 óra délután);

levelező tagozat: külső választott óvoda: 3 óra/ félév)

II. félév

Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Egyéni komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Játékpedagógia előadás teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda, külső választott óvoda, bölcsőde

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a **játéktevékenység** irányítására.
- Folyamatterv készítése a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.

- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles az óvodában az adott csoportban nappali tagozaton 4x3órát, levelező tagozaton 1x3 órát hospitálni a gyerekek megismerése céljából.
- Az óvoda helyi nevelési programjának, valamint az adott csoport éves nevelési tervének megismerése, és azon egységeinek rögzítése, amelyek az adott csoportban az adott téma feldolgozását (időtartam, szervezési módok) alapvetően meghatározzák. Így lehetővé válik, hogy a hallgató a tervezés különböző (egymásra épülő) szintjeivel a gyakorlatban is megismerkedjen.
- Tapasztalatgyűjtés - folyamatos megfigyeléssel - a gyermekek játéktevékenységéről (játzó csoportok, egyes gyermekek)
- A játéktevékenység fejlettségi szintjének megállapítása csoportra, egyénre vonatkozóan.
- A gyermekek által ismert versek, mesék, dalok, szabályjátékok, vizuális technikák megfigyelése.
- A csoportszobában rendelkezésre álló, valamint az udvari játékeszközökről "leltár" készítése és véleményezése.
- Jegyezzen le egy - a gyermekek között folyó - rövid beszélgetést a játék során.
- Az óvodába érkező gyerekek fogadása, részvétel a gondozási feladatok ellátásában.
- Egy-egy játszócsoport megismerése, bekapcsolódás a játékba (ötletadás, szerepvállalás)
- Aktív részvétel a gyermekek munkatevékenységében, "udvari életében".
- A napirendnek megfelelő tevékenységek szervezésébe, irányításába a lehetőség szerinti bekapcsolódás.
- A tapasztalatokról élményszerű leírás készítése a naplóban.

Egy nap bölcsődében:

A hospitáláshoz a hallgató keres gyakorlóléhelyet.

A hospitálás időkerete: 1 alkalom egy bölcsődében.

Szemponatok a Pedagógiai napló vezetéséhez

Ebben a félévben is érvényesek az előző félévben kiadott általános szempontok. A naplónak tartalmaznia kell az új megfigyelési szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, véleményeket is.

Készítsen feljegyzéseket:

- a bölcsődevezető tájékoztatójáról;
- a gondozónőkkel folytatott beszélgetésekről;
- a bölcsőde tárgyi feltételeiről: helyiségek, udvar, érkeztetés, higiénés berendezések, csoportszobák játékaik;
- a gyermekek életkori megoszlásáról, fiú/lány arány, csoportbeosztás;
- a bölcsődei csoportok napirendjéről;
- a bölcsőde személyi feltételeiről.

Önálló feladat

A gondozónővel történt előzetes megbeszélés alapján próbálkozzon játékszituációban kapcsolatot teremteni a gyerekekkel

3. Követelmények

A hallgatók szerezzenek tapasztalatokat az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról. Ennek megvalósítása céljából a széleskörű óvodai tevékenységrendszer megfigyelésén keresztül ismerkedjenek az óvodapedagógusi szerepkörből adódó feladatokkal. A napirendnek megfelelően önálló játékvezetés, gondozási feladatok ellátása.

II. Szervezési szempontok

- A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését továbbra is a Pedagógiai naplóban dokumentálja.
- A Pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, egyéni élményeket, véleményeket.

III. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A félévi gyakorlat teljesítésének feltétele az óvodai gyakorlatokon (hospitálásokon) való részvétel - a beosztás szerint -, foglalkozás tervezése, játék vezetése valamint a Pedagógiai napló megírása és bemutatása.
- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, bölcsőde, külső választott óvoda) illetékes szakvezetői/ mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal és az intézmény pecsétjével igazolják.
- A bölcsőde mentora a hallgató Pedagógiai naplója alapján érdemjegyet javasol, amelyet a Gyakorlóóvoda szakvezetője/ mentor beépít a hallgató félévi érdemjegyébe.
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus/ mentor határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

IV. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+3 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozaton: hospitálás „blended learning” módszerrel, **2 foglalkozásvezetés** külső választott óvodában.

III. félév

Irodalmi és anyanyelvi nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Gyermekirodalom módszertani kurzusok teljesítése
- Anyanyelvi nevelés módszertani kurzus teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda, Gyakorlóiskola/ külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **irodalmi nevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- Folyamatterv készítése a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Feljegyzés készítése a látottakról, elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottak elemzése, értékelése.
- A hallgató feladatai a félév során – hospitálás *egy nap az iskolában*

Szempontok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Készítsen feljegyzéseket:

- az igazgató-helyettes tájékoztatójáról;
- az iskola házirendjéről;
- az osztály berendezéséről, felszereléséről;
- a gyermekek tanórai és tanórán kívüli tevékenységéről, magatartásáról;
- a gyermekek napirendjéről, órarendjéről;
- részletesen írja le a látott tanórákat kronológiai sorrendben;

- írja le hogyan kezdeményezett beszélgetést a gyerekekkel, s milyen közös tevékenységben vett részt;
- jegyzetét mutassa be a szakvezetőnek, aki azt aláírásával hitelesíti és érdemjeggyel értékeli

Önálló feladatok (lehetőség szerint)

- Óráközi szünetekben kezdeményezzen beszélgetést a gyerekekkel.
- A tanítóval történt előzetes megbeszélés alapján kapcsolódjon be a gyerekek szabadidős, illetve játéktevékenységébe.

3. Követelmények

- A napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, irodalmi nevelés foglalkozás vezetése.

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A félévi gyakorlat teljesítésének feltétele az óvodai gyakorlatokon (hospitálásokon) való részvétel - a beosztás szerint -, irodalmi nevelés foglalkozás tervezése, vezetése valamint a Pedagógiai napló megírása és bemutatása.
- A feladatok elvégzését az adott intézmények (Gyakorlóóvoda, Gyakorlóiskola, külső választott óvoda) illetékes szakvezetői/ mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal és az intézmény pecsétjével igazolják.
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus/ mentor határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: **3+5 óra/ félév** (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

Vizuális nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Vizuális nevelés és módszertana kurzus teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **vizuális nevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- Folyamatterv készítése a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Készítsen részletes feljegyzést a látottakról.
- Vegyen részt a mentor által vezetett elemző megbeszélésen. Az ott elhangzottakat is rögzítse a Pedagógiai naplóban.
- A látott minta alapján készítse el saját tervezetét.
- Tapasztalatairól írjon szakmai reflexiót.

Önálló feladat:

- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat,
- játékidőben barkácsoljon a gyerekekkel.

3. Követelmények

A napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, vizuális nevelés foglalkozás vezetése.

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus/ mentor határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: 3+5 óra/ félév (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

IV. félév

Ének- zenei nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Ének-zene módszertani kurzusok teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **ének-zene** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.

- Folyamatterv készítése a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése.
- Vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhethet.
- Készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban.
- A szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **ének-zenei nevelés** módszertanra épülő foglalkozására.
- Vegyen részt a mentor által vezetett elemző megbeszélésen. Az ott elhangzottakat is rögzítse a Pedagógiai naplóban.
- A látott minta alapján készítse el saját tervezetét.
- Tapasztalatairól írjon szakmai reflexiót.

Önálló feladat

- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat;
- játékidőben mondókázzon, énekeljen.

3. Követelmények

- Szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról.
- Ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.
- A napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, ének-zene foglalkozás vezetése.

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.
- A feladatok elvégzését a Gyakorlóóvoda illetékes szakvezetői a "Pedagógiai napló"-ban aláírásukkal, illetve az óvoda pecsétjével igazolják és érdemjeggyel értékelik.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret:

45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: **3+5 óra/ félév** (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

Testnevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Testnevelés módszertani kurzus teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel/ mentorral egyeztetve készüljön fel **testnevelés** módszertanra épülő foglalkozására;
- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján készüljön fel a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **testnevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására;
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- készítsen folyamattervet a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetét– 2 nappal a foglalkozás előtt le kell adni;
- tervezze meg és készítse elő a foglalkozás anyagait és eszközeit;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismereteket alkalmazza a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységeket elemezze, értékelje.

Önálló feladat

- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat
- játékidőben tartson mindennapos testnevelés foglalkozást

3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról,
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.
- A napirendnek megfelelően játéktevés, gondozási feladatok ellátása, **testnevelés** foglalkozás vezetése.

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése:

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: 3+5 óra/ félév (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

V. félév

Környezetismereti nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Környezetismeret módszertani kurzus teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- Vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhethet.
- Készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban.
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- Az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján készüljön fel a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, hangsúlyosan a játéktevékenység, **környezeti nevelés** módszertanán alapuló tevékenység irányítására.
- Készítsen folyamattervet a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A foglalkozás anyag és eszközszükségletét, tárgyi feltételeit tervezze meg, készítse elő. Az egyénileg készített eszközöket és/vagy gyakorlólapokat készítse el és mutassa be az előre meghatározott időpontig.
- A gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismereteket alkalmazza a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést.
- Elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységeket elemezze, értékelje.

Önálló feladat

- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat
- játékidőben végezzen a gyerekekkel megfigyeléseket környezetükről

3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról,
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel.
- a napirendnek megfelelően játéktevékenység, gondozási feladatok ellátása, környezeti nevelés foglalkozás vezetése.

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegye, ha a szerzhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: **3+5 óra/ félév** (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

Matematikai nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

A gyakorlat felvételének előfeltétele:

- Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat teljesítése
- Matematika és módszertan kurzus teljesítése

I. Célok, feladatok, követelmények

Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső választott óvoda

1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére.

2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel/ mentorral egyeztetve készüljön fel **matematika** módszertanra épülő foglalkozására;
- Az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából.
- készítsen folyamattervet a szakvezető óvodapedagógus/ mentor útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök és/vagy gyakorlólapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismereteket alkalmazza a napirendi feladatok irányításában, helyezze előtérbe a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;

- az elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint a napirend szerinti tevékenységeket elemezze, értékelje.

Önálló feladat

- kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott mondatmodelleket, technikákat
- játékidőben használja matematikai ismereteit.

3. Követelmények

- szerezzon tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról;
- ismerkedjen meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel;
- a napirendnek megfelelően játékvezetés, gondozási feladatok ellátása, matematikai nevelés foglalkozás vezetése.

II. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése

- Az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján)
- Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor
- A feladatok elvégzését a Gyakorlóóvoda/ külső óvoda illetékes szakvezetői/ mentorai a Pedagógiai naplóban aláírásukkal igazolják és érdemjeggyel értékelik.
- A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szerezhető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a magyar nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A csoportos gyakorlatról történő hiányzás esetén a TVSZ ide vonatkozó fejezetei a mérvadóak. Pótlás lehetőségét és módját a szakvezető óvodapedagógus határozza meg a szakfelelőssel egyeztetve.

III. Időrend, időkeret

45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Időkerete: *nappali tagozaton* a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: **3+5 óra/ félév** (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

Első speciális modul gyakorlata
Második speciális modul gyakorlata
Harmadik speciális modul gyakorlata

I. Célok, feladatok, követelmények

Gyakorlat színtere: gyakorlati feladatokat ellátó külső óvoda

1. Célok

A modulhoz kapcsolódó pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek és modul specifikus szakmai képességek fejlesztése.

2. Feladatok

- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban
- ismerje meg a csoport működésének sajátosságait, összetételét
- megfigyelési szempontok alapján elemezze a gyermekcsoport és egy a hallgató által kiválasztott gyermek tevékenységét

3. Követelmények

- szerezzen tapasztalatot az óvodában folyó speciális nevelőmunkáról
- ismerkedjen meg a megfigyelt gyermekek speciális sajátosságaival
- ismerje meg a vonatkozó pedagógiai módszereket, alkalmazott technikákat

II. Szervezési szempontok

- A hallgató a jelen útmutatóban számára megfogalmazott feladatok teljesítését is a Pedagógiai naplóban dokumentálja.
- A Pedagógiai naplónak tartalmaznia kell az adott szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, élményeket, megfigyeléseket, különös tekintettel az egyéni vélemény kialakítására.
- A feladatok elvégzését a gyakorlati feladatokat ellátó külső óvoda illetékes mentora a Pedagógiai naplóban aláírásával igazolja.

III. A hallgató feladatai a félév során

1. Szempontok a "Pedagógiai napló" vezetéséhez

Ebben a félévben is érvényesek az előző félévben kiadott általános szempontok. A naplónak tartalmaznia kell az új megfigyelési szempontok alapján rögzített tapasztalatokat, véleményeket is. A hallgató szakirodalmi ismereteit a gyakorlati munka során szerzett tapasztalataival szintetizálva, fektessen fokozott hangsúlyt az egyéni, összegző vélemény kialakítására.

2. Az adatgyűjtés, megfigyelés szempontjai és önálló feladatok

2. 1. Az adott óvodai csoport adatai, illetve megfigyelése:

- a csoport tárgyi feltételei;
- a nevelőmunka tervezése;
- az adott gyermekcsoport névsora, heti rendje és napirendje.
- nevelő, gondozó munka a csoportban;
- a gyermekek élete, szokásai, tevékenysége.

2. 2. A játéktevékenység megfigyelése:

- a csoport játékkészlete;
- a játéktevékenység tervezése;
- a gyermekek játékának típusai, szintje;
- a játék társas jellege, a gyermekek egymás tevékenységébe kapcsolódása, párok, csoportok kialakulása, a csoport fejlettségi szintje.

2. 3. Irányított tevékenység megfigyelése:

- irányított játék;
- kezdeményezés;
- foglalkozás megfigyelése.

2. 4. A kiválasztott gyermek megfigyelése:

- a modul speciális szempontjai alapján történő megfigyelés;
- ennek rögzítése a pedagógiai naplóban.

2. 5. Kapcsolatfelvétel a kiválasztott gyermekkel:

- beszélgetés;
- együttműködés tevékenységekben.

2. 6. A tapasztalatok feldolgozása:

- a tapasztalatok, megfigyelések szakvezető által meghatározott formában és szempontok szerinti rögzítése a pedagógiai naplóban;
- beszámoló a megfigyeltekről;
- hallgatói csoport megbeszélése, a tapasztalatok közös elemzése, feldolgozása.

A konkrét megfigyelési, elemzési és irányítási szempontokat a szakvezetőtől/ mentortól kapja a hallgató a modul tartalmának megfelelően.

IV. A hallgató munkájának ellenőrzése, értékelése:

1. Az értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor

2. A gyakorlat kötelező, hiányzás esetén a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat ide vonatkozó pontjai a mérvadóak.

3. Az értékelés szempontjai:

- a gyakorlaton történő aktív részvétel;
- a pedagógiai napló vezetése, annak színvonala;
- a hallgató közös elemzésben való részvétele – módszertani, szakmai tudatosság.

V. Időrend, időkeret:

Nappali tagozaton modulonként 8 óra (3x8 óra/ félév);

Levelező tagozaton modulonként 4 óra (3x4 óra/ félév).

Megjegyzés: A Speciális modul gyakorlatokat a hallgatók az Összefüggő külső gyakorlatba illeszkedve végzik.

Gyógypedagógiai alapismeretek
Speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Speciális modul IV. – V. félévi kurzusait sikeresen teljesítették.

Követelmény:

Feladat

- hospitálás
- Pedagógiai napló készítése a képzés során kiválasztott gyerekről a foglalkozások alatti megfigyelés és a napló elkészítéséhez előzetesen kiadott szempontsor alapján. A napló leadási határideje a szorgalmi időszak vége. Terjedelem: 5-8 oldal.

Megfigyelési szempontok:

- Mutassa be az intézményt, ahol gyakorlatát töltötte, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás tekintetében.
- Fogyatékos tanulók iskolai nevelésének-oktatásának személyi és tárgyi feltételei.
- Jegyezze le a gyermek tevékenységét, különös tekintettel az egyéni aktivitásra.
- Figyelje meg a gyermekek, illetve a gyermek és a pedagógus között létrejövő kapcsolatokat és a kialakult kommunikációs helyzeteket.
- Sorolja fel, és elemezze azokat a helyzeteket, melyeket a pedagógus különböző módszerekkel, technikákkal segített.
- Figyelje meg, és jegyezze le, hogy a pedagógus hogyan alkalmazta az egyéni bánásmód elvét.
- Írja le, hogy milyen módon biztosította a pedagógus a gyermek(ek) egyéni képességeihez való igazodást, továbbá hogyan segítette az egyéni fejlődés folyamatát.
- Elemezze írásban, hogy mennyire tudta figyelembe venni a pedagógus a gyermek(ek) egyéni képességeit, milyen módon oldotta meg a differenciálást, illetve az integrálást.

Egyénre vonatkozóan:

- Készítsen konkrét megfigyelést egy sajátos nevelési igényű gyermekről.
- Elemezze a gyermek problémáját, nehézségeit, kitérve a körelőzményre, a jelen állapotra, s a további fejlődés/fejlesztési lehetőségekre.
- Ismerje meg a gyermek szakértői véleményét, röviden vázolja az abban foglaltakat.
- A szakértői vélemény alapján készítsen egyéni fejlesztési tervet a gyermek rehabilitációs célú foglalkoztatásához.
- A másság elfogadását segítő játékos gyakorlatok tervezése, vezetése.
- Az egyéni differenciálás megvalósítására alkalmas gyakorlatok tervezése.
- Gondozási feladatok fogyatékos gyermekek esetében.
- Mutassa be, és összegezze a választott gyermek esetében végbement vagy várható változásokat, illetve a további pedagógiai megsegítés lehetőségeit.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: mentor

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Gyakorlati kommunikáció
Speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Speciális modul IV.-V. félévi kurzusát sikeresen teljesítették.

Feladat:

- hospitálás
- Pedagógiai napló készítése a képzés során kiválasztott gyerekről a foglalkozások alatti megfigyelés és a napló elkészítéséhez előzetesen kiadott szempontsor alapján. A napló leadási határideje a szorgalmi időszak vége. Terjedelem: 5-8 oldal.

Megfigyelési szempontok:

- Figyelje meg és rögzítse az csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek különös tekintettel a nyelvi- és kommunikációs készségekre).
- Figyelje meg az csoport kapcsolati hálóját, különös tekintettel a periférián elhelyezkedő gyermekekre vonatkozóan.
- Jegyezze le a gyerekek foglalkozás alatti tevékenységét, különös tekintettel az egyéni aktivitásra, kommunikációra, a verbális és nonverbális érintkezési formákra, megnyilvánulásokra, az interperszonális és csoporthelyzetekre.
- Figyelje meg a gyerekek között létrejövő kapcsolatokat és a kialakult kommunikációs helyzeteket: a felmerülő kommunikációs nehézségeket, félreértéseket, zavarokat, konfliktusokat, kulturális eltéréseket stb.
- Sorolja fel, és elemezze azokat a kommunikációs helyzeteket, melyeket az óvodapedagógus különböző módszerekkel, technikákkal segített, megoldott.
- Figyelje meg, és jegyezze le, hogy az óvodapedagógus hogyan teremtett kapcsolatot, hogyan alkalmazta a személyes érintkezés elvét.
- Hogyan érvényesült a hitelesség, a kongruencia a kommunikációban?
- Írja le, hogy milyen módon biztosította az óvodapedagógus a gyerekek egyéni képességeihez való igazodást, továbbá hogyan segítette a kommunikációs készség egyéni fejlődésének folyamatát. (direkt és indirekt, közvetlen és közvetett módszerek, a metakommunikáció szabályozó funkciói és visszajelzések az interakciókban)
- Elemezze írásban, hogy mennyire tudta figyelembe venni a pedagógus a tanulók egyéni képességeit, fejlettségi szintjét milyen módon oldotta meg a differenciálást.
- Készítsen konkrét megfigyelést egy gyerekről. Elemezze a gyermek kommunikációs kultúráját, személyes és személyközi érintkezési formáit, beszédviselkedését, kommunikációs nehézségeit és zavarait pl. kóros kommunikáció, nyelvi hátrány, nyelvi szocializáció, egyéb kommunikációs zavarok (egyirányú kommunikáció, zsargon, szóözön, elhallgatás, elfojtás, gátlás) stb. Térjen ki az előzményre, a jelen állapotra, s a további fejlődés/fejlesztési lehetőségekre.
- Mutassa be, és összegezze a választott gyermek esetében végbement vagy várható változásokat, illetve a további pedagógiai megsegítés lehetőségeit.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: mentor

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Integrált-inkluzív nevelés
Speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Speciális modul IV. – V. félévi kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat:

- hospitálás
- Pedagógiai napló készítése a képzés során kiválasztott gyerekről a foglalkozások alatti megfigyelés és a napló elkészítéséhez előzetesen kiadott szempontsor alapján. A napló leadási határideje a szorgalmi időszak vége. Terjedelem: 5-8 oldal.

Megfigyelési szempontok:

- Figyelje meg és rögzítse az csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek).
- Figyelje meg az csoport kapcsolati hálóját, különös tekintettel a periférián elhelyezkedő gyermekekre vonatkozóan.
- Jegyezze le a gyerekek foglalkozás alatti tevékenységét, különös tekintettel az egyéni aktivitásra.
- Figyelje meg a gyerekek között létrejövő kapcsolatokat és a kialakult kommunikációs helyzeteket.
- Sorolja fel, és elemezze azokat a helyzeteket, melyeket az óvodapedagógus különböző módszerekkel, technikákkal segített.
- Figyelje meg, és jegyezze le, hogy az óvodapedagógus hogyan alkalmazta az egyéni bánásmód elvét.
- Írja le, hogy milyen módon biztosította az óvodapedagógus a gyerekek egyéni képességeihez való igazodást, továbbá hogyan segítette az egyéni fejlődés folyamatát.
- Elemezze írásban, hogy mennyire tudta figyelembe venni az óvodapedagógus a gyerekek egyéni képességeit, milyen módon oldotta meg a differenciálást, illetve az integrálást.
- Készítsen konkrét megfigyelést egy speciális nevelési szükségletű gyerekről.
- Elemezze a gyermek problémáját, nehézségeit, kitérve a kórelőzményre, a jelen állapotra, s a további fejlődés/fejlesztési lehetőségekre.
- Mutassa be, és összegezze a választott gyermek esetében végbement vagy várható változásokat, illetve a további pedagógiai segítség lehetőségeit.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: mentor

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

Gyermek - és gyógytestnevelés
Speciális modul gyakorlata

Megjegyzés: Csak azok a hallgatók kezdhetik meg a gyakorlatot, akik a Speciális modul IV. – V. félévi kurzusait sikeresen teljesítették.

Feladat:

- hospitálás
- Pedagógiai napló készítése mozgásfejlesztő óvodástorna foglalkozáson, vagy, gyógytestnevelés és vagy gyógy úszás foglalkozásokon az előzetesen kiadott szempontsor alapján. A napló leadási határideje a szorgalmi időszak vége. Terjedelem: 8-10 oldal a szakdolgozati formai előírások szerint.

Megfigyelési szempontok:

- Figyelje meg és rögzítse az csoport összetételét (kor, nem, aktivitás, tevékenység, egyéni képességek, diagnózisok).
- Rögzítse a foglalkozások személyi és tárgyi tényezőit.
- Jegyezze le a foglalkozások menetét (bevezető, fő, befejező rész) annak gyakorlatanyagát.
- írja le a speciális és egyéni gyakorlatokat, valamint a terhelés differenciálásnak eszközeit és módszereit.
- Figyelje meg a játékoság megvalósítását.
- Figyelje meg, hogy a pedagógus a segítségadás mely formáit és mikor alkalmazta.
- Jegyezze le a gyerekek foglalkozás alatti tevékenységét, különös tekintettel az egyéni aktivitásra.
- Írja le, hogy milyen módon biztosította az óvodapedagógus a gyermekek egyéni képességeihez és diagnózisához való igazodást, továbbá hogyan segítette az egyéni fejlődés folyamatát.
- Elemezze az egyes gyermekek problémáját, nehézségeit, kitérve a diagnózisára.
- Mutassa be, és összegezze a foglalkozásokon szerzett tapasztalatait.

Értékelés formája: gyakorlati jegy

Értékelő: mentor

A gyakorlat színtere: külső választott óvoda

VI. félév

Összefüggő külső gyakorlat

Megjegyzés: A gyakorlat megkezdésének előfeltétele a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

1. Összefüggő óvodai gyakorlat

A gyakorlati képzési folyamat alapvető *célja és feladata* a leendő óvodapedagógusok felkészítése a gyakorlati pedagógiai munkára, a *nevelő-fejlesztő-gondozó* munkához szükséges *szaktudás és szakmai képességek gyakorlására*. Az összefüggő szakmai gyakorlat a képzési idő alatt folyó, különféle gyakorlási formák szintézise. Összegző célzatú gyakorlat, amelynek során a hallgatók megismerkednek az óvodapedagógusi hivatásgyakorlás komplex követelményeivel.

- A PTE KPVK III. éves óvodapedagógus szakos hallgatói tanulmányaik 6. félévében 8/3 hetes összefüggő gyakorlaton vesznek részt, a választott, s felkért óvodában.
- Az összefüggő szakmai gyakorlat ideje alatt, a hallgatókra a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat előírásai változatlanul érvényesek.

2. A gyakorlat időfaktorai

Ideje: Tárgyév január-március hónap (8 hét, 176 óra/ 3 hét, 80 óra)

Napi időtartam: Az adott óvodai csoport napirendjéhez igazodik a hallgató munkaideje. A délelőtti vagy délutáni időbeosztás szerint, a mentor beosztása alapján, a hallgató jelen van a csoport minden foglalkozásán, és a kijelölt időben a foglalkozások elemzésén. Az óvodában sorra kerülő pedagógiai jellegű munkában, rendezvényen részt vesz. Rendkívüli s igazolt esetben hiányozhat csak a csoport foglalkozásairól. A hallgató az óvodai csoportban önállóan mindenfajta csoportvezető óvodapedagógusi tevékenységet megfelelő mennyiségben lásson el, *minimum 20/ 10 nap*. (E minimum csak rendkívüli esetre vonatkozik, s nem tartalmazza a hospitálást, s az egyéb pedagógiai jellegű tevékenységeket.)

3. A gyakorlat szervezése, feladatai

Az óvodai csoportba való beosztását az óvoda vezetőjétől, jelentkezése s az útmutatók átadása alkalmával kapja meg a hallgató. Gyakorlatát egy óvodai csoportban végzi, egy mentor irányítása alatt, aki a tájékoztatóban közölt irányelvek, javaslatok figyelembevételével, a PTE KPVK Pedagógusképző Intézettel való együttműködés alapján szervezi meg az összefüggő szakmai gyakorlatot. A hallgató, alternatív programmal működő csoportban is végezheti összefüggő gyakorlatát. (Szabad választás alapján.)

4. A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – feladatai, a gyakorlaton

- Az óvoda nevelési programjának, dokumentumainak és adminisztrációs folyamatának megismerése.
- Tapasztalatgyűjtés az óvoda más csoportjaiban folyó nevelőmunkáról.
- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai csoportvezetői munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása.
- Tapasztalatgyűjtés a helyi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.
- Részvétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában: nevelőtestületi értekezlet, továbbképzési napok, séták, munkaközösségi megbeszélés, óvodai ünnepélyek,

rendezvények, szülői értekezletek, családlátogatás, fogadóórák, összejövetelek, kirándulás stb.

A hallgató önállóan – a gyakorlatvezető jelenléte nélkül – foglalkozást, vagy egyéb óvodai tevékenységet nem vezethet, több napra történő helyettesítést nem vállalhat.

5. Javaslat, a gyakorlat beosztására

A foglalkozásokra s a közvetlenül kapcsolódó tevékenységekre vonatkoztatva.

Nappali tagozat:

A gyakorlat 1 hete: Hospitálás, tájékozódás
                                   1-3 nap: Délelőtt hospitálás
                                   2-3. nap: Mindennapos testnevelés önálló vezetése.
                                   3. nap: Játékvezetés.
                                   4-5. nap: Délután hospitálás. Adott időszakban játékvezetés

A gyakorlat 2. hete: A délutános óvodapedagógusi feladatok önálló ellátása.

A gyakorlat 3-6; 3-8. hete: A délelőtti óvodapedagógusi feladatok komplex tervezése és vezetése.

Megjegyzés: A hallgató minimum 3 foglalkozást vezessen tantárgyanként.

Levelező tagozat:

A gyakorlat 1 hete: Hospitálás, tájékozódás
                                   Mindennapos testnevelés önálló vezetése.
                                   Játékvezetés.

A gyakorlat 2. hete: A délutános óvodapedagógusi feladatok önálló ellátása.
                                   Egy-egy foglalkozás tervezése, vezetése.

A gyakorlat 3. hete: A délelőtti óvodapedagógusi feladatok komplex tervezése és vezetése.

Megjegyzés: A hallgató lehetőleg 2 foglalkozást vezessen tantárgyanként.

A hallgató foglalkozásaira, pedagógiai, szaktudományi, módszertani szempontból igényes tervvel készül, tapasztalatairól feljegyzést készít. E dokumentumokat a hallgatói portfólióba kérjük csatolni (a portfólióról részletesebben ld. a 9. pontban).

6. Hiányzás, és igazolási módja

A hallgató a gyakorlatról való távollétét – bármilyen jellegű is az – a *hiányzás napján jelentse* vagy *jelentesse be* az óvoda vezetőjének. Óvodapedagógusi munkája újbóli megkezdésekor az igazoló dokumentumokat mutassa be az óvoda vezetőjének, majd küldje el a Tanulmányi Hivatalba. A hiányzás pótlásával kapcsolatban a TVSZ vonatkozó részei adnak útmutatást.

7. A gyakorlaton való részvétel igazolása. A hallgató jellemzése.

A gyakorlat befejezését az óvoda a hallgató jellemzésének elkészítésével igazolja. Az óvodavezető vagy helyettese, és a mentor tapasztalatai alapján értékeli a hallgató gyakorlati munkáját, s arról jellemzést ír, melyet az érintett aláír. A hallgató az aláírást nem tagadhatja meg, de joga van ellenvéleményét „Megjegyzésként” a jellemzésre rávezetni.

- A szakfelelős az óvodától kapott jellemzés alapján - az érdekelt oktatók bevonásával – dönt a gyakorlat elfogadásáról, illetve a vitás kérdések elbírálásáról.
- A gyakorlat befejezése után a hallgatók a karon folytatják tanulmányaikat.
- *Záró vizsgára nem bocsátható az a hallgató, aki összefüggő külső gyakorlatát elégtelenre teljesítette.*

8. A hallgató értékelésének főbb szempontjai (Szakmódszertani szempontok a hallgatónál)

A hallgató magatartása

- Együttműködése, kapcsolatteremtő képessége, beilleszkedése, (nevelők, gyermekek, szülők viszonylatában).

Nevelő - gondozó-foglalkozást irányító munkája.

- Felkészülési jellemzői. (igényesség, forma stb.)
- Pszichológiai, pedagógiai, módszertani, szaktudományos felkészültsége
- Szervező tevékenysége
- Foglalkozásainak módszertani színvonala. Kezdeményezései, a játék, a munkatevékenység vezetése. Gondozás és egyéb a gyermekekkel együtt végzett tevékenysége.
- Pályára való alkalmassága, helytállása.
- Az óvodai csoportban és az óvodán kívüli munkája. (A 4. pontban meghatározottak alapján.)

Foglalkozás elemzése

Tudatosság, komplexitás. Az elemzés önállósági szintje, elmélet s gyakorlat egysége. Értéktételeinek realitása stb.

A hallgatót irányító gyakorlatvezető egyéb észrevétele

A jellemzés végén *menyiségi kimutatásban* szíveskedjenek feltüntetni, a hallgató által teljesített foglalkozások, tevékenységek számát, óvodai feladatok teljesítését, rendezvényeken való részvételét stb.

A gyakorlat minősítése

jeles	(5)
jó	(4)
közepes	(3)
elégséges	(2)
elégtelen	(1)

A jellemzéseket a gyakorlat elvégzése után, - egy héten belül –a Pedagógusképző Intézeti titkárnő (Bogdán Andrea) részére kell megküldeni. (PTE KPVK 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 1.)

9. Hallgatói portfólió (tevékenységtükör) dokumentumai

1. Hallgatói bemeneti kompetencia térkép (hallgatói önértékelés)
2. Hospitálások feljegyzései
3. Tervezetek (segédanyagok)
4. Nevelési tevékenységeken kívüli programok feljegyzései (eszközkészítés, ünnepek, munkadélutánok, szabadidős tevékenységek)
5. Gyermekek megfigyelése - esettanulmány
6. Részértékelések a hallgatóról a Pedagógiai naplóban.
7. A mentor által írt összegző értékelés a hallgatóról
8. Hallgatói kimeneti kompetencia térkép (hallgatói önértékelés)

Záró foglalkozás

Megjegyzés: A záró foglalkozás megkezdésének előfeltétele a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

A záró foglalkozás célja:

Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, óvodapedagógusi képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

A záró foglalkozás

- a képezési követelmények alapján kötelező.
- az óvodapedagógusi munkát reprezentálja.
- rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.
A jelölt záró foglalkozást tart, a Gyakorlóóvoda/ választott külső óvoda egy csoportjában, egy módszertani tárgyból.
A záró foglalkozás tárgyát a kar hivatalos helyiségében húzzák a hallgatók.
- A záró foglalkozásra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor.
A záró foglalkozás elnöke és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.

A hallgató feladatai a záró foglalkozással kapcsolatban

Hallgató

- Szakvezetőjétől egy héttel korábban megkapja a foglalkozás anyagát.
- Hospitálási lehetősége van az adott csoportban.
- Tervezetét 3 példányban készíti, ebből 1 példányt az elnöknek, 1 példányt a szakvezetőnek ad 2 nappal a foglalkozás előtt.
- A tervezetnek tartalmaznia kell a foglalkozás időbeosztását, az utasításokat, a feladatok részletes leírását, az ellenőrzések, értékelések módját valamint a gyermekek várható tevékenységének leírását.
- A záró foglalkozás nyilvános.
- A foglalkozás befejeztével a hallgató felkészül az önelemzésre előre meghatározott szempontok alapján és az elnök és szakvezető jelenlétében elemzi a foglalkozást.
- Önelemzés során a foglalkozást alá kell támasztani pedagógiai, pszichológiai, didaktikai és módszertani ismeretekkel.

Értékelési szempontok a záró foglalkozáshoz és elemzéséhez

Tervezés

- a jelölt tudjon didaktikai és módszertani szempontból következetesen, logikusan tervezni,
- tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási tévedést vagy hibát,
- tervezzen sokoldalú játékot, tevékenykedtetést, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást,
- tervezetében dominálnak a változatos képességfejlesztő feladatok.

Foglalkozásvezetés, tevékenységirányítás

- A jelölt foglalkozás vezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés. Váratlan helyzetre tudjon reagálni.
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden gyermeket.

- Ne az óvodapedagógusi szereplése határozza meg a munkát, hanem a gyermekek aktív foglalkoztatása.
- Verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit.
- Foglalkozását jellemezze gyermekszeretet, empátia és sikerorientáltság.
- Alkalmazzon a foglalkozáson sokszínű tevékenységirányítási módszert és munkaformát, érvényesítse az integrált és differenciált nevelés-oktatás eszköztárát.

Önelemzés

- A jelölt tudja meghatározni a foglalkozása céljait, a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását.
- Tudjon felsorolni a foglalkozásához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát.
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát.

Az érdemjegyet az elnök és a szakvezető közösen állapítja meg (a záró foglalkozás érdemjegyét a tervezet, az foglalkozásvezetés, és az önelemzés alkotja). Az észrevételeket jegyzőkönyvben rögzítik, melyhez csatolni kell a hallgatói tervezetet. A záró foglalkozás elemzésének szempontjait jelen tanrend tartalmazza. A záró foglalkozás gyakorlati jegye az óvodapedagógus szakos diploma minősítésének részjegye.

Óvodai foglalkozások elemzési szempontjai

Testnevelés

A hallgató felkészültségének legfontosabb jellemzői.

1. Ismeri

- az óvodai nevelési program (ONOAP) testnevelésre vonatkozó utasításait,
- a tananyagot,
- a kézikönyveket,
- a gyakorlatvezetés módszertanát.

2. Feldolgozza elméletben és gyakorlatban is az óvodai testnevelés mozgásanyagát.

3. Tud foglalkozási tervezetet készíteni és foglalkozást vezetni.

Követelmények

- A tanterv tartalmi és módszertani koncepciójának maradéktalan érvényesítése.
- A testnevelés módszertan terminológiájának ismerete és megfelelő alkalmazása.
- Önálló foglalkozási tervezet készítése és testnevelési foglalkozás vezetése.

Foglalkozáselemzési szempontok

- Milyen volt a hallgató felkészülési munkája, tervezete?
- Milyen volt az időbeosztása?
- Érvényesültek-e a didaktikai alapelvek a foglalkozás során?
- Elérte-e a kitűzött célokat?
- Az előkészítő gyakorlatok tervezése mennyiségileg, minőségileg megfelelt-e a módszertani szempontoknak és az élettani sajátosságoknak?
- A cél és a rávezető gyakorlatok kiválasztása, alkalmazása mennyiben segítette elő fő gyakorlatok elsajátítását?
- A fő gyakorlatokhoz kapcsolódó mozgásanyag megfelelt-e az adott korcsoportnak?
- Az alkalmazott módszerek segítették-e a gyakorlatok megértését, biztosították-e a folyamatos gyakorlatvezetést?
- Jól választotta és alkalmazta-e a foglalkoztatási formákat?
- A gyakorlat vezetése és a terhelés megfelelt-e a korcsoportnak?
- Hogyan alkalmazta, illetve megfelelően alkalmazta-e az ütemezés eszközeit?
- Alkalmazta-e a differenciálás elvét?
- Milyen hibajavítási módszereket alkalmazott?
- Hogyan próbálta kiiktatni, csökkenteni a holtidőt?
- Hogyan oldotta meg a szervezési, gondozási feladatokat?
- Hogyan oldotta meg a kéziszerek, sporteszközök használatát?
- Segítségadás jó volt-e, a követelményeknek megfelelő? (tevéleges, szóbeli)
- Hogyan irányított, értékelt?
- Milyen volt az óvodapedagógus és a gyerekek kapcsolata?
- Értékelt-e a foglalkozást és hogyan?

Ének-zene

A foglalkozások felépítése, szervezése

Milyen kapcsolat volt a bevezető rész zenei anyaga, a készségfejlesztés módszerei és a feladatok között?

Felkeltette-e az előkészítés a gyerekek érdeklődését?

- Az új dal bemutatása megfelel-e a követelményeknek? (hangmagasság, kottahűség, szövegmondás, zeneiség stb.)
- A foglalkozás anyaga, feladata, módszerei megfeleltek-e a gyerekek életkori sajátosságainak, zenei fejlettségének?

Az óvodapedagógus nevelő-oktató munkája

- Hogyan valósította meg a foglalkozáson az óvodapedagógus a zenei feladatot? (eszközök, módszerek, motiváció, zenei hibák javítása)
- Hogyan serkentette az óvodapedagógus a gyermekek kreativitását?
- Milyen volt a foglalkozás hangulata? Nyújtott-e esztétikai élményt?
- Az óvodapedagógus kérdései, magyarázatai megfeleltek-e a korcsoport életkori sajátosságainak?
- Milyen személyiségfejlesztő hatása volt a foglalkozásnak?

Az óvodapedagógus zenei tevékenysége

- Felkészülése megfelelő volt-e a foglalkozásra? (énekes, hangszeres előadás, alkalmazásuk, helyének megválasztása, játékkiszeret stb.)
- A foglalkozáson kívül énekelt-e, játszott-e hangszeren a gyerekeknek?

A gyermekek zenei tevékenysége a foglalkozáson

- A gyermekek zenei megnyilatkozásai: (éneklési készség, ritmikai felkészültség, szövegmondás, megfelelő előadás, hallás fejlettsége, ritmushangszerek használata).
- Milyen volt a gyerekek aktivitása, kreativitása, játék- és éneklési kedve?

A környező világ tevékenység megismerése

A hallgatók felkészültsége

A hallgató tudja a környezeti nevelést rendszerként értelmezni és a rendszer elemeit kellő hangsúllyal kezelni.

Ismeri:

- a környezeti nevelés korszerű szemléleten alapuló céljait, nevelési és fejlesztési feladatcsoportjait,
- a környezeti nevelés témaköreit, azok tartalmát, összefüggéseit a helyi sajátosságokkal, aktualitásokkal,
- a környezeti nevelés információelméleti kapcsolatait, az ehhez igazodó módszer és eszközkombinációkat,
- a tervezés követelményeit, a szervezeti kerettel kapcsolatos óvodapedagógusi feladatokat.

Követelmények:

- A korszerű elméleti ismeretek tudatos alkalmazása.
- A környezeti nevelés feladatainak komplex megközelítése.
- A különböző szervezeti keretek kipróbálása, tapasztalatgyűjtés.
- Változatos módszer- és eszköztár alkalmazása.
- Az ismeretnyújtás folyamatának, a gyermekek tevékenységeinek logikus programozása.
- Folyamattervben a környezeti nevelés helyének, szervezési, tartalmi és irányítási feladatainak megtervezése.
- Pedagógiai, pszichológiai, módszertani alapú önértékelés.

Elemzési szempontok:

- A témaválasztás indokai (környezeti háttere, helyszínei, aktualitása).
- A feladatcsoportoknak a gyermekek életkorához való illeszkedése.
- A témával összefüggő gyermeki tapasztalatok, ismeretek megjelenése a játékban.
- A motiváció minősége és hatékonysága.
- Alkalmazott szervezeti formák, módszerek, eszközök hatékonysága.
- Az ismeretnyújtás folyamatának logikája és élményszerűsége.
- A gyermeki aktivitás értékelése.
- Az óvodapedagógusi kérdések eredményessége, óvodapedagógusi témaismeret.

Irodalmi és anyanyelvi nevelés

A tevékenység kezdeményezésének önálló hallgatói előkészületéhez vegye figyelembe a következőket:

- A meseszöveg változtatása szükség esetén
- Szemléltető eszközök készítése
- A szöveg szép előadásának a kidolgozása
- A kezdeményezési módok és az átvezetés eltervezése.
- A vázlat önálló elkészítése.
- A felkészülésben a pedagógiai, pszichológiai, szaktárgyi és módszertani szempontok érvényesítése.

Követelmények:

- A kezdeményezés megtartása az előzetes terv szerint, szükség esetén a terv rugalmas módosításával.
- A kezdeményezés szakszerű elemzése.
- Bekapcsolódás a kötetlen foglalkozásokon kívüli irodalmi nevelésben (ünnepségre készülés; mesélés, verselés a gyerekek kívánságára stb.)
- A hallgató az óvodai élet minden területén érvényesítse a beszédfejlesztés (szókincsbővítés, mondatalkotás, szövegalkotás) és a beszédtechnika fejlesztésének (tisztá ejtés, megfelelő hangsúly, hanglejtés, hangerő, tagolás) követelményeit.
- Kérdéseivel fejlesztően irányítsa a gyermekek gondolkodását, serkentse őket beszédre.
- Az óvodások beszédét tapintatosan javítsa.
- Az óvodapedagógus hallgató beszéde követendő példa legyen a gyerekek előtt.

Elemzési szempontok:

- Hogyan teremtette meg az óvodapedagógus hallgató a kötetlen irodalmi foglalkozások nyugodt, biztonságos, meleg légkörét?
- Milyen az óvodapedagógus egyénisége, a gyermekekkel való kapcsolata, együttműködése?
- Megfelelő volt-e a mese vagy vers hangulati, tartalmi előkészítése: kiváltotta-e a gyerekek érdeklődését, belső aktivitását?
- Az óvodapedagógus helyesen választotta-e meg a kezdeményezés körülményeit; hely, játéktéma?
- Hogyan oldotta meg a szervezési feladatokat?
- Megfelelő helyet biztosított-e a gyermekeknek?
- Hogyan oldotta meg az óvodapedagógus a tervezett feladatokat?
- A kiválasztott irodalmi mű megfelelt-e a gyermekek életkorának, értelmi fejlettségének?
- Az óvodapedagógus jól értelmezte-e, átélte-e a művet?
- Megtalálta-e a mű megértéséhez szükséges előadásmódot.
- Jól választotta-e meg az előadás alaphangját?
- Él-e változatos, a szövegben igazodó előadói eszközökkel?
- Mennyire sikerült kapcsolatot teremtenie a mesét vagy verset hallgató gyermekkel és a távolmaradókkal?
- Szemléltetőeszközei megfeleltek-e az esztétikai és pedagógiai követelményeknek? Célszerűen kezelte-e az eszközöket?
- Hogyan oldotta meg a mese (vagy versmondás) befejezését?
- Hogyan próbálta mélyíteni a mű által kiváltott hatást?
- Mivel segítette a gyerekek visszatalálását a játékba?

Matematika

- A fejlesztési folyamat konkrét matematikai tartalma (célok, feladatok) és a tervezett illetve megvalósult fejlesztési lehetőségek összhangja megfelelő volt-e?
- A formai keret és a tevékenységi forma megfelelt-e a matematikai tartalomnak? Optimálisnak tekinthetők-e a választott módszerek?
- Az eszközök megválasztása és használata megfelelt-e a matematikai tartalom feldolgozásának?
- A megvalósult fejlesztési folyamatban milyen matematikai tapasztalatok megszerzésére nyílt lehetőség? Milyen tényeket állapítottak meg a gyerekek?
- Mikor, milyen módon sikerült fejleszteni a gondolkodási képességeket? (Rendszerezés, ítéletek, következtetések, összefüggések, problémamegoldás, variációs lehetőségek.) Milyen alapvető gondolkodási műveletek gyakorlására nyílt lehetőség?
- A „tanulásnak” milyen módjait sikerült megvalósítani? Segítette-e a légkör az örömteli, játékos tapasztalatszerzést? (Próbálkozások, tévedések, többféle megoldási lehetőség, utánzás, mintakövetés stb.)
- Mennyire érvényesült a játékoság, életszerűség, az önállóságra nevelés?
- Hogyan jellemezhető a gyermekek érdeklődése, aktivitása, figyelme a folyamat egészében? Mit tett a pedagógus az érdeklődés felkeltéséért és fenntartásáért?
- Megvalósult-e a differenciált terhelés, az egyénhez való igazodás? Ki milyen szinten vett részt a tevékenységben? Volt-e olyan kisgyermek, aki nem tudott lépést tartani a probléma megoldásának menetével? Sikerült-e bevonni őket a fejlesztésbe?

- A pedagógus kérdezőskultúrája, képességei és a gyermekekhez való viszonya megfelelően segítették-e a problémák leküzdését, a gondolkodás fejlődését?
- Voltak-e gyakorlásra szánt mozzanatok, tevékenységek? (Ezek színvonala)
- A gyermekek elismerése, értékelése motiváló erejű volt-e?
- Milyen további feladatok fogalmazhatók meg az egyes gyermekek további fejlesztéséhez?
- Milyen feladatok megisméltése szükséges a következő nevelési folyamatban?

Vizuális nevelés

Általános követelmények

A hallgató, az óvodapedagógus tudja alkalmazni a képi-plasztikai ismereteit. A gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően tudja átadni a vizuális kifejezőmódok jellegzetességeit. Tudatosan alkalmazza módszertani ismereteit az óvodai vizuális nevelés érdekében.

- **Tájékoztató adatok:** fejlődés
- **A vizuális nevelés** feladata, fejlesztési lehetőségei, a gyermek átlagos fejlettsége (általánosan)
- **A csoport konkrét vizsgálata**
Vizuális tevékenysége, fejlettsége, technikai manuális szintek, előzmények ismertetése, tanulmányozása korcsoportonként, személyre szabottan.
(Mikor alkalmazták a technikát és az anyagot utoljára, ebben milyen a gyermekek jártassága, ismerete korcsoportonként.)
Ismerje meg a csoport hosszú távú vizuális nevelési programját és tudjon ehhez alkalmazkodni.
- **Az élmény, az előzmény**
A tevékenységhez kapcsolódó, vagy kapcsolható élménynyújtás, irányítás
Mi történt?
Miért történt?
Hogyan történt?
Miért csinálta? Miért csinálja?
Hogyan tervezte, tervezné?
Megtörtént? Megtörténik?
tantárgyi koncentráció az élményadáskor
- **Motiválás, kezdeményezés**
érdeklődés felkeltése,
játéktevékenységek – tudatos irányítás
komplexitási lehetőségek – indirekt módszerek alkalmazása,
báb használata.
- **Szervezési feladatok**
előkészítés, elrendezés, csoportszoba
- **Eszközök, anyagok**
helyes alkalmazás, anyagkapcsolatok, alapvető megoldások ismertetése, mit miért használ?

- **Tevékenység irányítása**
esetleges bemutatás, újramotiválás, személyre szabott foglalkozás, segítségnyújtás módszerei, technikai fejlesztés lépései, szintjei
- **Képességfejlesztés**
a kreativitás, az esztétikai fejlesztés lehetőségei, fontossága.
- **Játékos befejezés**
levezetés, tárgyak elhelyezése, védelme, játék a készített tárgyakkal.

Értékelési szempontok

- A készített tervezet illeszkedik a csoport hosszú távú vizuális nevelési programjába, tartalmazzon több megvalósítási lehetőséget, és térjen ki a megelőző élményekre.
- Az előkészítésnél az időszerűséget, korcsoporthoz, technikához igazodó anyagcsoportokat használt-e?
- Törekedett-e a kitűzött célokhoz és a spontán munkavégzéshez szükséges megfelelő minőségű anyagok és eszközök előkészítésére, alkalmazására?
- Megteremtette-e a kreatív tárgy és képkészítés biztosítására megfelelő környezetet, hangulatot, körülményt, és alkalmazta a komplex óvodapedagógusi módszereket?
- A tevékenység irányítása során, az önállóságot tiszteletben tartva, alkotói élményhez segítette-e a gyermekeket?

Német nemzetiségi szakirány

1. Célok, feladatok és követelmények

1.1 A gyakorlati képzés célja: olyan német nemzetiségi óvodapedagógusok képzése, akik a képesítési követelmények teljesítésével alkalmasak a 3-7 éves korú óvodás gyermek tudatos német nyelvi fejlesztésének elősegítésére, nevelésére. A nemzetiségi hagyományok továbbítására.

1.2. A gyakorlati képzés feladatai:

- Elősegíteni az eredményes óvodapedagógusi tevékenységekhez szükséges német nyelvi készségek, képességek kialakítását, a nevelőmunka differenciált skáláját alkalmazni tudó, megfelelő nemzetiségi identitással rendelkező szakemberek képzését.
- Olyan szervezeti és tevékenységformákat biztosítani, amelyek a tartalmilag és módszertanilag komplex, fokozatosan bővülő önállóságú, egymásra épülő óvodai német nyelvi feladatrendszer megvalósítására teszik alkalmassá a hallgatókat.
- Bemutatni az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, összekapcsolódásuk színtereit és módjait.
- A képzési idő egészét végigkísérő, széleskörű tevékenységrendszeren keresztül megismertetni a hallgatókat a német nemzetiségi óvodapedagógusi szerepkörrel és az óvodával, mint munkahellyel.
- Fokozódó terheléssel lehetőséget biztosítani a hallgatók pedagógiai-pszichológiai, szaktárgyi és német nyelvi módszertani ismereteinek gyakorlati alkalmazásához a tervezésben, kivitelezésben és a folyamatok, történések, s a tevékenységek elemzésében.
- Erősíteni a hallgatókban a német nemzetiségi óvodapedagógusi pálya iránti motivációt.

1.3. A német nemzetiségi óvodapedagógus várható óvodai feladatkörei:

- Német nyelvű nevelőmunka az óvodában, óvodai csoportban (nevelés – személyiségfejlesztés).
- Tartalmilag és módszertanilag komplex, egymásra épülő és bővülő szervezeti- és tevékenységformák megvalósítása német nyelven.
- Segédeszközök előállítás, oktatástechnikai eszközök kezelése.
- Családdal, helyi német kisebbségi önkormányzattal, német nemzetiségi iskolával való kapcsolattartás
- Német nyelvű rendezvények, ünnepek szervezése.
- Dokumentumkészítés: nevelési-program, fejlesztési terv, nevelési terv, ütemterv tervezet, vázlat német nyelven.
- Innovatív tevékenység.
- Német nyelvű óvodamédiák (faliújság, videofilm, kiadványszerkesztés, menedzselés).

1.4. Általános követelmények

A gyakorlati képzés programja a képesítési követelményeket figyelembe veszi, melyben az óvodapedagógus kép fogalmazódik meg.

A hallgató a képzési idő végére

- legyen képes a német nemzetiségi nyelvi nevelés feladatainak játékos formában történő ellátására. Kétnyelvűség gyakorlati alkalmazására.
- Alkalmazza az óvodás korosztály nevelése során hatékonyan a nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és fejlesztési stratégiákat.
- Ismerje a német nemzetiségi identitásfejlesztés módszereit.

2. A gyakorlati képzés struktúrája

- **I. félév:**
Egyéni komplex óvodai gyakorlat
- **II. félév:**
Játék tevékenység fejlesztése komplex óvodai gyakorlat
- **III. félév:**
Irodalmi és anyanyelvi nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat;
Vizuális nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat;
Német nyelv- irodalom komplex nemzetiségi óvodai gyakorlat
- **IV. félév:**
Ének-zenei nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat;
Testnevelés nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat;
Német ének-zene komplex nemzetiségi óvodai gyakorlat
- **V. félév:**
Környezetismereti nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat;
Matematikai nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat;
Német környezet komplex nemzetiségi óvodai gyakorlat
- **VI. félév:**
Összefüggő külső gyakorlat;
Záró foglalkozások

3. Időkeret: 6 félév

4. A gyakorlati képzés főbb szinterei:

PTE Illyés Gyula Gyakorló Iskola Alapfokú Művészeti Iskola és Gyakorlóóvoda
Külső gyakorlóléhely: választott német nemzetiségi óvoda

I. félév

Egyéni komplex óvodai gyakorlat I.

Óvodapedagógus német nemzetiségi szakirány- szakos hallgatók részére feladatok az előzőeken kívül:

- *tájékozódjon a gyermekek német nyelv tudásáról, a nyelvhez való viszonyukról;*
- *figyelje meg a német nyelv gyakorlási lehetőségeit a három nap folyamán;*
- *tanulmányozza a német nyelvű óvodai dokumentumokat (források, könyvek stb.), amelyeket az óvodapedagógusok felhasználnak;*
- *beszélgessen a gyerekekkel németül.*

A hallgatók egyéni beosztását, a hospitálások ütemtervét az óvoda vezetője készíti el és ismerteti a hallgatókkal. A Pedagógiai naplót az egyéni gyakorlatot irányító oktató ellenőrzi és minősíti.

II. félév

A Játéktevékenység fejlesztése komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat céljai, feladatai, követelményei megegyeznek az Útmutató elején a nem német nemzetiségi szakirányon leírtakkal.

III. félév

Irodalmi és anyanyelvi nevelés komplex (egyéni és csoportos) óvodai gyakorlat

1. Célok, feladatok, követelmények:

1.1. Célok:

Az átfogó komplex pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek fejlesztése.

1.2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhethet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- a szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **irodalom** módszertanra épülő foglalkozására.

Önálló feladat:

- *kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott német nyelvű mondatmodelleket, technikákat;*
- *játékidőben mondókázzon, meséljen, mondjon német nyelvű verset.*

1.3. Követelmények

- *szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról;*
  - *ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel;*
  - *alkalmazzák a német nyelvet az egyes játékszituációkban, konfliktushelyzetekben, a gondozási tevékenység alatt, a napirend során rendszeresen visszatérő mondatmodelleket;*
  - *figyeljék meg a gyerekek viszonyulását a német nyelvhez, a gyerekek nyelvi ismereteit korcsoportonként;*
  - *legyenek tisztában azokkal a módszerekkel, amelyek elősegítik a német nyelvű irodalmi foglalkozás megtartását.*
- **Időkeret: 45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.**
A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.
Nappali tagozaton a csoportos gyakorlat 2 óra/ hét; egyéni gyakorlat 1 óra/ hét.
Levelező tagozat: 3+5 óra/ félév (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

4. Színtér: Gyakorlóóvoda, *külső választott német nemzetiségi óvoda*

- **Ellenőrzés, értékelés:** az értékelés formája: gyakorlati jegy. Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor. A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét a szakvezető óvodapedagógus készíti el a hallgatókkal együttműködve a félév első gyakorlati tájékoztatóján.
Megjegyzés: Az összes további komplex gyakorlat az Irodalmi és anyanyelvi nevelés mintájára történik.

Német nyelv- irodalom komplex nemzetiségi óvodai gyakorlat

1. Célok, feladatok, követelmények

1.1. Célok

Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére német nyelven.

1.2. Feladatok

- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, *hangsúlyosan a játéktevékenység és irodalom foglalkozás irányítására német nyelven;*
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- *folyamatterv készítése német nyelven* a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával. A foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése. Az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése német nyelven;*

1.3. Követelmények

- készítsen feljegyzést a látottakról, az elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottakat elemezze, értékelje;
- *a játékvezetés, a gondozás során használja a német nyelvet folyamatosan;*
- *a tanulási tevékenységeket (irodalom) német nyelven vezesse;*
- *építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket;*
- *nyújtson a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket;*
- *ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre;*
- *metakommunikációjával segítse a német nyelv megértését, megszerettetését.*

2. Időkeret: 45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Nappali tagozaton a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: **3+5 óra/** félév (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

3. Szintér: Gyakorlóóvoda/ külső német nemzetiségi választott óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés: az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján). Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor.

A **gyakorlat minősítése** elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szereshető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a német nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási-nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

IV. félév

Német ének-zene komplex nemzetiségi óvodai gyakorlat

1.Célok, feladatok, követelmények:

1.1. Célok:

Az átfogó komplex pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek fejlesztése. Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére német nyelven.

1.2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **az ének-zene** módszertanra épülő foglalkozására;
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, *hangsúlyosan a játéktevékenység és ének-zene foglalkozás irányítására német nyelven*;
- *folyamatterv készítése német nyelven* a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával;
- a foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése;
- az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;

- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése német nyelven*;

Önálló feladat:

- *kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott német nyelvű mondatmodelleket, technikákat;*
- *játékidőben énekeljen a gyerekekkel német nyelvű énekeket.*

1.3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról;
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel;
- *alkalmazzák a német nyelvet az egyes játékszituációkban, konfliktushelyzetekben, a gondozási tevékenység alatt, a napirend során rendszeresen visszatérő mondatmodelleket;*
- *figyeljék meg a gyerekek viszonyulását a német nyelvhez, a gyerekek nyelvi ismereteit korcsoportonként;*
- *legyenek tisztában azokkal a módszerekkel, amelyek elősegítik a német nyelvű ének-zene foglalkozás megtartását.*
- készítsen feljegyzést a látottakról, az elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottakat elemezze, értékelje;
- *a játékvezetés, a gondozás során használja a német nyelvet folyamatosan;*
- *a tanulási tevékenységeket (ének-zene) német nyelven vezesse;*
- *építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket;*
- *nyújtson a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket;*
- *ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre;*
- *metakommunikációjával segítse a német nyelv megértését, megszerettetését.*

2. Időkeret: 45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Nappali tagozaton a csoportos gyakorlat **2 óra/ hét**; egyéni gyakorlat **1 óra/ hét**.

Levelező tagozat: 3+5 óra/ félév (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

3. Színtér: Gyakorlóóvoda, külső választott német nemzetiségi óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés: az értékelés formája: gyakorlati jegy. (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján).

Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor. A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét a szakvezető óvodapedagógus készíti el a hallgatókkal együttműködve a félév első gyakorlati tájékoztatóján

A gyakorlat minősítése elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szereshető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a német nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási-nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

Német környezet komplex nemzetiségi óvodai gyakorlat

1. Célok, feladatok, követelmények:

1.1. Célok:

Az átfogó komplex pedagógiai munka megismerése, az eredményes óvodapedagógusi munkához szükséges személyiségjegyek fejlesztése. Legyen képes a hallgató önálló tevékenység tervezésére, kezdeményezésére, vezetésére és elemzésére német nyelven.

1.2. Feladatok

- vegyen részt azokon a foglalkozásokon, ahol gyakorlati ismereteket szerezhet;
- készítsen feljegyzéseket napi tapasztalatairól a Pedagógiai naplóban;
- a szakvezetővel egyeztetve készüljön fel **környezetismeret** módszertanra épülő foglalkozására;
- az általa vezetett tanulási tevékenység napja előtt köteles hospitálni az időkeretnek megfelelően az óvodában az adott csoportban a gyerekek megismerése céljából;
- az aktuális módszertani ágnak megfelelően, a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján felkészülés a napirendnek megfelelő tevékenységek vezetésére, *hangsúlyosan a játéktevékenység és környezetismeret foglalkozás irányítására német nyelven;*
- *folyamatterv készítése német nyelven* a szakvezető óvodapedagógus útmutatásai alapján, a gyerekek életkori és egyéni sajátosságainak figyelembe vételével, a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával;
- a foglalkozás tervezetének leadása a meghatározott időpontra – 2 nappal a foglalkozás előtt;
- a foglalkozás anyag és eszközszükségletének, tárgyi feltételeinek megtervezése, előkészítése;
- az egyénileg készített eszközök és/vagy feladatlapok elkészítése és bemutatása az előre meghatározott időpontig;
- a gyakorlat napján a tanult pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazása a napirendi feladatok irányításában, előtérbe helyezve a gyermekek egyéni képességeihez és életkorához igazodó fejlesztést;
- elemző órán a pedagógiai, pszichológiai és módszertani ismeretek alkalmazásával, a Tanrendben szereplő elemzési szempontok szerint *a napirend szerinti tevékenységek elemzése, értékelése német nyelven.*

Önálló feladat:

- *kapcsolódjon be a játéktevékenységbe, és közben használja az óvodapedagógustól hallott német nyelvű mondatmodelleket, technikákat;*
- *játékidőben mondókázzon, meséljen, mondjon német nyelvű verseket, énekeljen német nyelvű énekeket, kínáljon a gyerekeknek német nyelven játékokat a környezetismeret foglalkozás nyelvi előkészítése céljából.*

1.3. Követelmények

- szerezzenek tapasztalatot az óvodában folyó teljes körű nevelőmunkáról;
- ismerkedjenek meg a tanulási tevékenységek szervezési lehetőségeivel;
- *alkalmazzák a német nyelvet az egyes játéksituációkban, konfliktushelyzetekben, a gondozási tevékenység alatt, a napirend során rendszeresen visszatérő mondatmodelleket;*
- *figyeljék meg a gyerekek viszonyulását a német nyelvhez, a gyerekek nyelvi ismereteit korcsoportonként;*
- *legyenek tisztában azokkal a módszerekkel, amelyek elősegítik a német nyelvű környezetismeret foglalkozás megtartását.*
- készítsen feljegyzést a látottakról, az elemző órán szakmai aktivitással, elméleti és gyakorlati tudatossággal a látottakat elemezze, értékelje;
- *a játékvezetés, a gondozás során használja a német nyelvet folyamatosan;*
- *a tanulási tevékenységeket (környezetismeret) német nyelven vezesse;*
- *építse be az általa vezetett tevékenységekbe a gyerekek számára ismert mondatokat, kifejezéseket;*
- *nyújtson a feladatának megfelelően új nyelvi ismereteket;*
- *ügyeljen a nyelvtanilag helyes beszédre, szép kiejtésre;*
- *metakommunikációjával segítse a német nyelv megértését, megszerettetését.*

2. Időkeret: 45 óra/ félév; 3+5 óra/ félév.

A komplex óvodai gyakorlat két részből épül fel: egy csoportos és egy egyéni gyakorlatból.

Nappali tagozaton a csoportos gyakorlat 2 óra/ hét; egyéni gyakorlat 1 óra/ hét.

Levelező tagozat: 3+5 óra/ félév (3 óra hospitálás a Gyakorló óvodában, 5 óra foglalkozásvezetés külső választott óvodában.)

3. Színtér: Gyakorlóóvoda, külső választott német nemzetiségi óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés: az értékelés formája: gyakorlati jegy (tervezet + foglalkozás + elemzés alapján). Értékelő személye: szakvezető óvodapedagógus/ mentor.

A **gyakorlat minősítése** elégtelen, ha a hallgató érdemjegye elégtelen. Elégtelen az érdemjegy, ha a szereshető részjegyek (tervezet + foglalkozás) 50%-a elégtelen.

A tervezet érdemjegye elégtelen, ha alapvető pedagógiai, pszichológiai és módszertani hibákat, hiányosságokat tartalmaz, illetve ha azt nem adja le 2 nappal a foglalkozás előtt. Alapvető követelmény a tervezetben a német nyelv helyes használata. Amennyiben a tervezet súlyos helyesírási-nyelvhelyességi hibákat tartalmaz, a tervezet érdemjegye elégtelen.

A foglalkozás vezetésének érdemjegye elégtelen, ha a hallgató alapvető szakmai, módszertani hibákat követ el, melynek eredményeként a nevelési helyzeteket nem tudja megoldani és az irányítást a szakvezető óvodapedagógus veszi át.

A hallgatók egyéni beosztását, hospitálásuk ütemtervét a szakvezető óvodapedagógus készíti el a hallgatókkal együttműködve a félév első gyakorlati tájékoztatóján.

Összefüggő külső gyakorlat (német nemzetiségi szakirányon)

Megjegyzés: A gyakorlat megkezdésének előfeltétele a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

1. Célok, feladatok, követelmények

1.1. Cél

A hallgató gyakorlatát egy német nemzetiségi óvodai csoportban végzi, egy német nemzetiségi óvodapedagógus végzettséggel rendelkező mentor irányítása alatt.

1.2. Feladat

A plusz időkeretben teljesíti a német nemzetiségi neveléssel kapcsolatos feladatait. A képzés során elsajátított elméleti és gyakorlati ismeretek szintetizálása. Önálló, összefüggő óvodapedagógusi munka végzése valamennyi nevelési területen, kiemelten a német nyelven folyó tevékenységekben. Alternatív programok, helyi kezdeményezések megismerése, bekapcsolódás az óvodán kívüli munkába (német nemzetiségi önkormányzat, iskola stb.).

A hallgató – óvodapedagógusi munkakörhöz kapcsolódó – *feladatai*, a gyakorlaton

- Az óvoda nevelési programjának, dokumentumainak és adminisztrációs folyamatának megismerése – kiemelt figyelemmel a német nyelvű dokumentációra.
- Tapasztalatgyűjtés az óvoda más csoportjaiban folyó nevelőmunkáról.
- Az óvodai élet teljes tevékenységrendszerének megismerése.
- Foglalkozásvezetés, az óvodai csoportvezetői munka tartalmi, módszertani, adminisztratív és egyéb feladatainak gyakorlása. Német nemzetiségi óvodapedagógus hallgatóknak magyar és német nyelven is.
- Tapasztalatgyűjtés a helyi német kisebbségi önkormányzati viszonyokról, az óvodai testületben való magatartás és viselkedés normáiról.
- Részvétel az óvoda minden pedagógiai jellegű munkájában: nevelőtestületi értekezlet, továbbképzési napok, séták, munkaközösségi megbeszélés, óvodai ünnepélyek, rendezvények, szülői értekezletek, családlátogatás, fogadóórák, összejövetelek, kirándulás stb.

2. Időkeret: Nappali tagozaton: tárgyév január-március hónap (4+4 hét; 113+113 óra)

Levelező tagozaton: (1,5+1,5 hét; 40+40 óra)

3. Színtér: német nemzetiségi külső fogadó óvodák

4. Ellenőrzés, értékelés: Minősítő személyek: gyakorlatvezető mentor óvodapedagógus (továbbiakban: mentor)

Értékelés általános szempontjai: lásd az általános szempontokat, továbbá

- *Mennyire volt képes a német nemzetiségi nyelvi nevelés feladatainak játékos formában történő ellátására, és a kétnyelvűség gyakorlati alkalmazására?*
- *Alkalmazta-e az óvodás korosztály nevelése során a nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvtadási és fejlesztési stratégiákat?*
- *Ismeri és alkalmazta-e a német nemzetiségi identitásfejlesztés módszereit?*

Záró foglalkozás

1. A záró foglalkozás célja:

Bizonyosságot tenni a jelölt szakmai felkészültségéről, óvodapedagógusi képességeiről, pedagógiai attitűdjéről.

Feladata: A hallgató felkészültségét, a teljes körű óvodapedagógusi munkára való alkalmasságát reprezentálja. A záró foglalkozásra, elemzésre, védésre és az értékelésre bizottság előtt kerül sor, melynek tagjai a szakvezető óvodapedagógus és a módszertant oktató tanár.

A záró foglalkozás

- a képesítési követelmények alapján kötelező.
- az óvodapedagógusi munkát reprezentálja.
- rendjét, idejét és követelményeit a képző intézmény határozza meg.

A jelölt **2** záró foglalkozást tart egyet módszertani tárgyból, **illetve egyet német nyelven.**

Nappali tagozaton a Gyakorlóóvoda egy csoportjában, *levelező tagozaton* pedig külső választott német nemzetiségi óvodai csoportban.

A záró foglalkozásra, elemzésre, védésre és értékelésre bizottság előtt kerül sor.

A záró foglalkozás elnökei és a szakvezető néhány mondatos komplex értékelést készít.

Megjegyzés: A záró foglalkozás megkezdésének előfeltétele a mintatantervben előírt összes korábbi gyakorlat sikeres teljesítése.

2. Időkeret: 6. félév – összefüggő gyakorlatot követően gyakorlati jegy (szigorlat értékű).

3. Színtér: Gyakorlóóvoda/ külső választott német nemzetiségi óvoda

4. Ellenőrzés, értékelés:

Értékelési szempontok a záró foglalkozáshoz és elemzéséhez

Tervezés

- a jelölt tudjon didaktikai és módszertani szempontból következetesen, logikusan tervezni,
- *tervezete ne tartalmazzon se szakmai, se helyesírási-nyelvi tévedést vagy hibát német nyelven*
- tervezzen sokoldalú játékot, tevékenykedtetést, rövidebb-hosszabb időtartamra differenciált foglalkoztatást,
- tervezetében domináljanak a változatos képességfejlesztő feladatok.

Foglalkozásvezetés, tevékenységirányítás

- A jelölt foglalkozás vezetése kövesse tervezetének gondolatmenetét, logikáját, de ne legyen merev sémakövetés. Váratlan helyzetre tudjon reagálni.
- Legyen képes figyelemmel kísérni minden gyermeket.
- Ne az óvodapedagógusi szereplése határozza meg a munkát, hanem a gyermekek aktív foglalkoztatása.
- *Német nyelvű verbális és nem verbális eszközökkel tudja kifejezésre juttatni szándékát és pozitív érzelmeit.*
- Foglalkozását jellemezze gyermekszeret, empátia és sikerorientáltság.
- Alkalmazzon a foglalkozáson sokszínű tevékenységirányítási módszert és munkaformát, érvényesítse az integrált és differenciált nevelés-oktatás eszköztárát.

Az önelemzés szempontjai

- A jelölt tudja meghatározni a foglalkozása céljait, a követelmények ismeretében.
- Értékelje reálisan saját pedagógiai stílusát, interakciós magatartását.
- Tudjon felsorolni a foglalkozásához kapcsolódó szakirodalmat, forrásmunkát.
- Elemzésében használja helyesen a pedagógiai-pszichológia szakterminológiát.

Általános elemzési szempontok

- Hat die KindergärtnerIn ein entsprechendes didaktisches Arrangement ?
- Wird die Alltags/Lebenswirklichkeit der Kinder berücksichtigt?
- Wird die Lernfreude der Kinder gefördert?
- Liegt die Motivation in der Spur der angestrebten Ziele?
- Gelingt es der KindergärtnerIn Anweisungen an der richtigen Stelle klar und eindeutig zu formulieren?
- Welches sprachliche Vermögen bringt sie rein?
- Gibt es eine Rückkopplung zur Arbeit der Kinder?
- Werden Arbeitsmittel sinnvoll eingesetzt?
- Wie geht sie mit den Kindern um, wie geht sie auf sie zu?
- Wird die deutsche Sprache im Tagesablauf konstant eingesetzt?

A Óvodapedagógus szak gyakorlati képzéséhez kapcsolódó portfólió dokumentumai

- Hallgatói bemeneti kompetencia térkép
- Hospitálások feljegyzései
- Tervezetek (segédanyagok)
- Nevelési tevékenységeken kívüli programok feljegyzései (eszközkészítés, ünnepek, munkadélutánok, szabadidős tevékenységek)
- Gyermek megfigyelése- esettanulmány.
- Részértékelések a hallgatóról (Félévente a megfigyelési naplóban. Szempontok: a gyakorlati képzés általános követelményei- Tanrend.)
- Összegző értékelés a hallgatóról
- Hallgatói kimeneti kompetencia térkép

Hallgatói bemeneti kompetencia térkép   hallgató neve: .....

Személyes kompetenciák	erősség	fejlesztendő
Pontos önértékelés: Legyen tisztában értékeivel és gyengeségeivel!		
Önkontroll: Legyen képes hátráltató érzelmeinek és impulzusainak kordában tartására!		
Lelkiismeretesség: Vállaljon felelősséget saját felkészülésével, teljesítményével kapcsolatban!		
Alkalmazkodás: Legyen képes rugalmasan alkalmazkodni az aktuális körülményekhez!		
Innováció: Legyen nyitott az új ötletekre, megközelítésekre, az új információkra		
Teljesítménymotiváció: Törekedjen magas színvonalon teljesíteni szakmai feladatait!		
Elköteleződés: Legyen képes a csoport, vagy az intézmény céljaihoz igazodni!		
Optimizmus: Legyen kitartó a kitűzött célok elérésére törekvésben a felmerülő akadályok ellenére is!		

Szociális kompetenciák	erősség	fejlesztendő
Mások megértése: Legyen képes mások érzelmeinek felismerésére, nyitott mások nézőpontjának megértésére!		
Mások fejlesztése: Segítse elő a gyerekek egyéni képességeinek fejlődését!		
A sokszínűség értékelése: Biztosítson lehetőséget a különböző gyermekek kibontakozására!		
Kommunikáció: Legyen nyitott, pártatlan mások véleményével kapcsolatban!		
Konfliktuskezelés: Adjon segítséget az eltérő vélemények közelítéséhez!		
Együttműködés: Legyen képes másokkal együttműködni a közös célok elérésének érdekében!		
Csapatszellem: Legyen képes a csoport összhangjának a megteremtésére a közös célok elérésének érdekében!		

Attitűdök	erősség	fejlesztendő
Pozitív attitűd: Tekintse a problémahelyzetet megoldható feladatnak!		

Tolerancia: Vegye figyelembe a gyerekek személyes és kulturális háttéréből fakadó különbségeket.		
Segítőkézség: A szociális kompetenciákon túl forduljon nyitottan az intézmény életében adódó váratlan feladatok felé.		

Tudás/ismeret	erősség	fejlesztendő
Legyen megalapozott a pedagógiai és módszertani tudása!		
Legyen tisztában az életkori sajátosságokkal , ismerjen a gyermekek megismerésére alkalmas technikákat!		
Legyen képes az adminisztratív feladatok ellátására (napló, foglalkozási vázlat, egyéni fejlesztési terv és napló, pályázati szakmai összefoglalók... stb.)		
Legyen képes kollegiális helyzetekben szakszerű és tárgyilagos megnyilvánulásokra (pl. csoportlátogatás, hospitálók fogadása... stb.)		

Az értékelés forrásai: Dokumentumok: hospitálási naplók, tervezetek, jegyzőkönyvek, emlékeztetők, munkaproduktumok, szemléltető eszközök, projekttervek stb.

Reflexiók, visszajelzések: a hallgató saját reflexiói, önértékelése, a mentorpedagógus reflexiói, értékelése, a gyermekek visszajelzései, szülői visszajelzések, kollégák, munkatársak visszajelzései, egyéb partneri visszajelzések, eredményesség mérések stb.

Hallgatói kimeneti kompetencia térkép A hallgató neve:.....

Személyes kompetenciák	erősség	fejlesztendő
Pontos önértékelés: Legyen tisztában értékeivel és gyengeségeivel!		
Önkontroll: Legyen képes hátráltató érzelmeinek és impulzusainak kordában tartására!		
Lelkiismeretesség: Vállaljon felelősséget saját felkészülésével, teljesítményével kapcsolatban!		
Alkalmazkodás: Legyen képes rugalmasan alkalmazkodni az aktuális körülményekhez!		
Innováció: Legyen nyitott az új ötletekre, megközelítésekre, az új információkra		
Teljesítménymotiváció: Törekedjen magas színvonalon teljesíteni szakmai feladatait!		
Elköteleződés: Legyen képes a csoport, vagy az intézmény céljaihoz igazodni!		
Optimizmus: Legyen kitartó a kitűzött célok elérésére törekvésben a felmerülő akadályok ellenére is!		

Szociális kompetenciák	erősség	fejlesztendő
Mások megértése: Legyen képes mások érzelmeinek felismerésére, nyitott mások nézőpontjának megértésére!		
Mások fejlesztése: Segítse elő a gyerekek egyéni képességeinek fejlődését!		
A sokszínűség értékelése: Biztosítson lehetőséget a különböző gyermekek kibontakozására!		
Kommunikáció: Legyen nyitott, pártatlan mások véleményével kapcsolatban!		
Konfliktuskezelés: Adjon segítséget az eltérő vélemények közelítéséhez!		
Együttműködés: Legyen képes másokkal együttműködni a közös célok elérésének érdekében!		
Csapatszellem: Legyen képes a csoport összhangjának a megteremtésére a közös célok elérésének érdekében!		

Attitűdök	erősség	fejlesztendő
Pozitív attitűd: Tekintse a problémahelyzetet megoldható feladatnak!		

Tolerancia: Vegye figyelembe a gyerekek személyes és kulturális háttéréből fakadó különbségeket.		
Segítőkézség: A szociális kompetenciákon túl forduljon nyitottan az intézmény életében adódó váratlan feladatok felé.		

Tudás/ismeret	erősség	fejlesztendő
Legyen megalapozott a pedagógiai és módszertani tudása!		
Legyen tisztában az életkori sajátosságokkal , ismerjen a gyermekek megismerésére alkalmas technikákat!		
Legyen képes az adminisztratív feladatok ellátására (napló, foglalkozási vázlat, egyéni fejlesztési terv és napló, pályázati szakmai összefoglalók... stb.)		
Legyen képes kollegiális helyzetekben szakszerű és tárgyilagos megnyilvánulásokra (pl. csoportlátogatás, hospitálók fogadása... stb.)		

Az értékelés forrásai: dokumentumok: hospitálási naplók, tervezetek, jegyzőkönyvek, emlékeztetők, munkaproduktumok, szemléltető eszközök, projekttervek stb.

reflexiók, visszajelzések: a hallgató saját reflexiói, önértékelése, a mentorpedagógus reflexiói, értékelése, a gyermekek visszajelzései, szülői visszajelzések, kollégák, munkatársak visszajelzései, egyéb partneri visszajelzések, eredményesség mérések stb.

Hospitálási úrlap

Jegyezze le a szempontok alapján a hospitáláson tapasztaltakat!

Csoport: .....

Idő:.....

A foglalkozás tárgya: .....

A foglalkozás anyaga:.....

Óvodapedagógus:.....

1. A gyermekek előzetes tudása, ismeretei:

2. A foglalkozáson alkalmazott módszerek, munkaformák:

3. Szemléltetőeszközök:

4. Szokások kialakítása:

5. Játéktevékenység

6. A differenciálás alapja:

7. Összefoglaló, tapasztalat a foglalkozással kapcsolatban (4-5 mondat):

AZ ESETTANULMÁNY FŐBB TARTALMI EGYSÉGEI

Problémafelvetés, célmeghatározás

Az esettanulmány elején jelezzük, hogy kiről írjuk azt és miért. A személyiségi jogokra való tekintettel az esettanulmányban a gyermek személyes adatait, amiből felismerhető, nem lehet szerepeltetni, el kell fedni (név, pontos születési dátum, lakhely, óvoda, csoport megnevezése). Azokat a tüneteket, tünetegyütteseket tartalmazza, amelyeket a pedagógus tapasztal, ami miatt úgy gondolja, hogy a gyermekre vonatkozó adatokat rendszerezni, összegezni kell (pl.: XY 5 éves fiú, az elmúlt félévben egyre gyakoribbá vált, hogy napokat hiányzik az óvodából stb).

A megismeréshez alkalmazott konkrét módszerek

A képzés során tanult gyermek-megismerési módszerek (megfigyelés, interjú, szóbeli kikérdezés, írásbeli kikérdezés, kérdőív, szociometriai módszer, dokumentumelemzés,) közül miket alkalmaztunk az egyes gyermeki jellemzők feltérképezésére (pl.: a gyermek készségeit dokumentumelemzéssel, iskolaérettségi teszttel vizsgáltam, családi körülményeit a szülővel folytatott interjú módszerével, rajzelemzéssel, HOME leltárral, családlátogatással stb. vizsgáltam). A módszerek megválasztásakor figyelembe kell vennünk az érvényességet (validitás) és a megbízhatóságot (reliabilitás).

Vizsgálati eredmények, megállapítások (az alkalmazott módszerek alapján nyert adatok bemutatása, értelmezése)

Összegezzük a vizsgálati módszerekkel nyert adatokat, és levonjuk a szükséges következtetéseket (statisztikai módszerek, minőségi elemzés, metapedagógiai eljárások.).

Figyelembe vesszük más szakemberek vizsgálati eredményeit is, ha van ilyen. Az adatokat a személyiséglap felépítésének megfelelően célszerű rendszerezni (pl.: családi háttér megismerésére tervezett interjúból, az adatok azon tényezőit, melyek szintén előidézhetik, felerősíthetik, fenntarthatják a problémát).

Az adatok alapján tervezett pedagógiai beavatkozások

A vizsgálati eredmények alapján megtervezzük, hogy milyen pedagógiai módszerekkel neveljük, tanítsuk, fejlesszük a továbbiakban a gyermeket.

Ennek érdekében az alábbi lépések átgondolása és megfogalmazása javasolt:

– **Eldöntjük, hogy szükség van-e a gyermek fejlesztése érdekében más szakértelem/kompetencia bevonására,**

ha igen, milyenre (pl.: pszichológus, vagy gyermekvédelmi szakember bevonása indokolt-e az tanuló problémájának kezeléséhez). Ha a gyermek érdekében további vizsgálatokat is szükségesnek tart, a pedagógus felveszi a kapcsolatot a megfelelő szakemberrel.

– Fontos **az óvodai feladatok meghatározása, a pedagógus saját kompetenciájába tartozó pedagógiai beavatkozások tervezése.** Ennek három típusát célszerű átgondolni:

- *A gyermek csoporton belüli fejlesztése* (pl.: differenciálási módszerek).
- *A gyermek egyéni fejlesztése*
- *A szülők számára biztosított pedagógiai tanácsadást, együttműködést.*

Összeállította: Tancz Tünde mesteroktató

Hallgatói értékelő ív az egyéni összefüggő gyakorlathoz

A hallgató neve: _____

Az értékelő neve: _____

1. A hallgató tervezőmunkája:

5   4   3   2   1

2. A hallgató munkájának tudatossága:

5   4   3   2   1

3. A hallgató játékvezetése:

5   4   3   2   1

4. A hallgató foglalkozásvezetése:

5   4   3   2   1

5. Gondozási feladatok ellátása:

5   4   3   2   1

6. A hallgató szervezőmunkája:

5   4   3   2   1

7. A hallgató által alkalmazott módszerek, munkaformák:

5   4   3   2   1

8. A hallgató által készített eszközök:

5   4   3   2   1

9. A hallgató önelemzése:

5   4   3   2   1

10. Értékelési módszerei:

5   4   3   2   1

11. Kapcsolata a gyerekekkel, hangneme:

5   4   3   2   1

12. Kapcsolata a mentorokkal:

5   4   3   2   1

13. Kapcsolata a kollegákkal és az óvoda egyéb dolgozóival:

5   4   3   2   1

14. A családdal való kapcsolattartás, szabadidős tevékenységekben való részvétel:

5   4   3   2   1

15. Adminisztrációs munkája:

5   4   3   2   1

16. Óvodapedagógus pontossága, megbízhatósága:

5   4   3   2   1

17. Az óvodapedagógus motiváltsága:

5   4   3   2   1

Átlag: _____

Minősítés: _____

Segédlet a hallgatói minősítéshez

5	4	3	2	1
tudatos kiváló alapos sokoldalú komplex igényes sokszínű határozott nyitott naprakész kezdeményező kreatív lelkes pontos önkritikus önálló	megfelelő többnyire 5	elvárható hiányos nehézkés kissé 5 kevésbé 5 néha 1 kissé 1	többnyire 1 gyakran 1	elfogadhatatlan igénytelen egyoldalú pontatlan hanyag határozatlan elutasító esetleges szétszórt unott

A szöveges értékeléshez is felhasználhatóak a kifejezések.

Minősítés: (az átlag alapján)

4,51-5,00 jeles (5)

4,0-4,5 jó (4)

3,0-3,9 közepes (3)

2,0- 2,9 elégséges (2)

1,0- 1,9 elégtelen (1)

PROJEKTTERV SABLON

1. A projekt bemutatása

1.1. A projekt címe

1.2. Helyzetelemzés

1.1.1. Az intézmény rövid bemutatása

1.1.2. A program előzményei

1.1.3. Miért szükséges a projektben való részvétel

1.3. A megvalósítás helyszínei (intézményegység, tapasztalat, tanóra, tanórán kívüli tevékenységek, rendezvények, stb.)

1.4. A projekt rövid összefoglalása

2. A projekt célkitűzései

2.1. A projekt fő célja

2.1.1. Részcél

2.1.2. Részcél

2.1.3. Részcél

RENDEZVÉNY, PROGRAM

Helyszín:.....

Idő:.....

Téma,tevékenység:.....

Résztevők:.....

Tartalom (menete):

Értékelés, összegzés:

Összefüggő gyakorlat – értékelés 3 hét után

Hallgató: .....

Mentor: .....